

บทคัดย่อ

นโยบายขยายเขตปลอดบุหรี่เพิ่มเติมจัดเป็นนโยบายรณรงค์งดสูบบุหรี่ที่ได้ผลดีในการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่จากพิษภัยของควันบุหรี่จากผู้สูบบุหรี่และเพื่อลดโอกาสหรือปริมาณการสูบบุหรี่ของผู้สูบบุหรี่ การออกประกาศเพิ่มเติมเมื่อ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ในราชกิจจานุเบกษาเดือนกันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งมีส่วนเพิ่มความชัดเจนของเขตปลอดบุหรี่โดยให้มีการครอบคลุมถึงห้อง โถง โรงแรมบริเวณติดเครื่องปรับอากาศนั้น ในทางปฏิบัติอาจมีความย่อหย่อนของผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องด้วยความเกรงว่าอาจมีผลกระทบต่อจำนวนผู้มารับบริการ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาพักตามโรงแรมต่าง ๆ การศึกษาความเห็นของนักท่องเที่ยวถึงการใช้กฎหมายห้ามการสูบบุหรี่บริเวณห้อง โถง โรงแรมที่ติดเครื่องปรับอากาศของโรงแรมในสถานที่ท่องเที่ยวหลักในประเทศไทยจากเขตภาคใต้และเขตกรุงเทพมหานครจึงมีประโยชน์ในการประเมินผลกระทบในการปฏิบัติงานตามกฎหมายนี้ และเพื่อเป็นแนวทางต่อการปรับการบริหารเชิงรุกสำหรับสถานที่ของผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องที่อาจได้ผลกระทบ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง เก็บตัวอย่างนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้าพักในโรงแรมต่าง ๆ ในจังหวัด กรุงเทพมหานคร สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต กระบี่ และสงขลาในช่วงเดือนตุลาคม 2548 – ธันวาคม 2549 จำนวนทั้งสิ้น 5,550 ราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อผลของการที่บริเวณห้อง โถง โรงแรมในประเทศไทยเฉพาะส่วนที่ติดเครื่องปรับอากาศเป็นเขตห้ามสูบบุหรี่และเพื่อศึกษาผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวในการออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่บริเวณห้อง โถง โรงแรมเฉพาะส่วนที่ติดเครื่องปรับอากาศ

ผลการศึกษา นักท่องเที่ยวหลักมาจากทวีปเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 41 และทวีปยุโรป คิดเป็นร้อยละ 38 โดยนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 10 อันดับแรก คือ สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย สิงคโปร์ ญี่ปุ่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน สหรัฐอเมริกา สวีเดน มาเลเซีย สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐเกาหลีได้ตามลำดับ อาชีพนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 20.8 (ในจำนวนนี้เป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญวิชาชีพด้านสุขภาพ ร้อยละ 3.6) รองลงมาคือกลุ่มพนักงานหรือลูกจ้างบริษัท คิดเป็นร้อยละ 17.4 นักเรียนหรือนักศึกษา ร้อยละ 9.6 นักธุรกิจและนักการตลาด ร้อยละ 9.6 กลุ่มผู้บริหารระดับสูง ร้อยละ 8.4 และกลุ่มข้าราชการและผู้เกษียณอายุ ร้อยละ 6.0 มีอายุเฉลี่ย 36.7 ± 12.9 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 62.4 เป็นผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่ร้อยละ 47.9 เคยสูบแต่ปัจจุบันเลิกแล้ว ร้อยละ 19.6 และปัจจุบันยังสูบบุหรี่อยู่ ร้อยละ 32.5 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 89.7 ทราบดีว่าการสูบบุหรี่มีผลกระทบต่อคนรอบข้าง สำหรับความรู้กฎหมายไทยในด้านการห้ามสูบบุหรี่ในห้องอาหารที่มีเครื่องปรับอากาศนั้น

นักท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 47.8 ทราบว่ามีข้อห้ามสูบบุหรี่ในห้องอาหารติดเครื่องปรับอากาศ สำหรับความเห็นในด้านการออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณห้องโถงโรงแรมที่มีเครื่องปรับอากาศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 80.9 เห็นด้วยที่มีกฎหมายดังกล่าว และหากมีการบังคับใช้กฎหมายนี้ จะไม่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวในประเทศไทยในครั้งถัดไปร้อยละ 53.4 จะมาเที่ยวประเทศไทยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 38.6 และมาเที่ยวน้อยลงร้อยละ 7.9 ผู้ตอบว่าจะกลับมาเที่ยวน้อยลงมากที่สุดคือกลุ่มอาชีพธุรกิจหรือการตลาด รองลงมา คือ กลุ่มว่างงาน และมาจากประเทศ สเปน อังกฤษ นอร์เวย์ ออสเตรเลีย กลุ่มประเทศอเมริกาใต้ ฝรั่งเศส อิสราเอล มาเลเซีย อิตาลี และสาธารณรัฐเกาหลีตามลำดับซึ่งเป็นกลุ่มประเทศที่ส่วนใหญ่มีผู้สูบบุหรี่สูงทั้งเพศชายและหญิง

โดยภาพรวม การขยายกฎหมายเพิ่มความชัดเจนให้บริเวณห้องโถงโรงแรมที่ติดเครื่องปรับอากาศเป็นเขตปลอดบุหรี่ซึ่งเป็นการคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่และช่วยลดจำนวนการสูบบุหรี่ในบริเวณดังกล่าว นอกจากจะไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของประเทศแล้ว อาจมีแนวโน้มเป็นผลดีในการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาพักแรมในโรงแรมที่มีผลบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างจริงจัง สำหรับโรงแรมที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ให้ความเห็นว่าจะกลับมาเที่ยวประเทศไทยน้อยลงแม้เป็นร้อยละที่น้อยมาก อาจเป็นแนวทางให้ฝ่ายการโรงแรมหรือสถานบริการการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องที่มีนักท่องเที่ยวหลักจากกลุ่มประเทศดังกล่าวต้องปรับปรุงบริเวณโรงแรมให้มีสถานที่เฉพาะสำหรับการสูบบุหรี่และปรับปรุงปัจจัยอื่น ๆ ที่ชักจูงให้นักท่องเที่ยวเพิ่มความสนใจในการกลับมาท่องเที่ยวอีกด้วย นอกจากนี้การที่งานวิจัยพบว่านักท่องเที่ยว ยังไม่ทราบกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในห้องอาหารปรับอากาศ ทั้งที่ส่วนใหญ่ทราบพิษภัยของบุหรี่มีสอง ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รับทราบ ให้มีทัศนคติในด้านบวกเพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ด้านสุขภาพของตนเองและส่วนรวมมากขึ้น ทั้งนี้การประชาสัมพันธ์กฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แพร่หลายอาจจำเป็นต้องผ่านองค์กรการท่องเที่ยวต่างๆร่วมไปกับการประชาสัมพันธ์เรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์สูงสุด

Abstract

Background:

Smoke-free indoor air ordinances protect employees and customers from secondhand smoke exposure. As businesses and places of public accommodation increasingly consider implementing smoke-free policies, questions arise concerning the economic impact of such policies. Although a large number of previous studies have examined the economic impact of smoke-free policies in the hospitality industry, almost all of these studies were conducted in the areas of restaurants and bars. In Thailand, with more than 30 years of anti-smoking campaign, (and the 36th country to ratify the FCTC), the regulation banning smoking in air-conditioned hotel lobbies was issued in late 2006 which probably raised substantial apprehension to those in the hospitality industry. A survey on the attitudes of tourists in Thailand for possible economic impact of the enact regulation banning smoking in air-conditioned hotel lobby was therefore conducted.

Methods: The study was a cross-sectional survey of 5,550 travelers staying in various hotels in Bangkok, Surat Thani, Phuket, Krabi, and Songkhla provinces during the period from October 2005 to December 2006, with STATA 2 software descriptive statistics. Group comparison was made using analysis of variance, Student's t-test or Chi-Squared testing as appropriate.

Results:

Secondhand cigarette smoke was recognized as harmful to health by 89.7% of the respondents. Almost half (47.8%) of the travelers were aware of the Thai regulation banning smoking in air-conditioned restaurants. With regards to their opinions on regulation banning smoking in air-conditioned hotel lobbies, the majority (80.9%) especially the female nonsmokers were agreeable. Moreover, 38.6% indicated that they would be more likely to visit Thailand again if there was such regulation, 53.4% indicated that the regulation would not affect their decision one way or another, and only 7.9% indicated that they would be less likely to visit Thailand again if there was such regulation. The groups that would be least likely to visit Thailand due to the regulation consist mostly of business entrepreneurs and unemployed groups, samples from Krabi site and the travelers from Spain, Hungary, Norway, Austria, the South American countries, Israel, Malaysia, Italy and the Republic of Korea in that order.

In conclusion, the study supports the regulation banning smoking in air-conditioned hotel lobbies. Most travelers are in favor of the regulation. The reinforcement on the regulation might more likely result in larger numbers of returning travelers, which should lead to a more positive economic impact, as well as reducing the prevalence of smoking habits with subsequent protection of the surroundings against environmental tobacco smoke.